

Att hitta en cool väg till bergets topp!

Alla har vi drömmar, stora som små, och som alpinist har man extra många. En av mina mindre var att en dag stå på Europas tak, Mont Blanc 4808 m.ö.h. Nu räknas inte Mont Blanc till någon större utmaning bland alpinister och jag har upplevt både högre och tuffare berg. Men av en händelse så råkade en främjare, Anders, ha vägarna förbi Charmonix och jag var i krokarna i Österrike, så raskt bestämde vi oss för att “göra” Mont Blanc.

Nu finns det många vägar upp till toppen, men eftersom Anders aldrig klättrat högalpint tidigare bestämde vi oss för “turistleden” upp. Enligt den information vi hittade är leden ganska enkelt. Det man behöver är tur, sunt förnuft, god kondition och rätt utrustning, i avtagande betydelse. Normalt tar man tåget upp till Nid d’Aigle på 2372 m. Sedan vandrar man en lätt led upp till den nedre övernattningsstuga Refuge de Rousses på 3167 m. Från stuga fortsätter man via en enkel klätterled med fasta vajrar och stegar upp för en brant klippvägg på 615 m upp till den övre övernattningsstugan Refuge du Goûter på 3782 m. Man rekommenderas att övernatta i den övre stugan, men eftersom den redan var fullbokad skulle vi sova i den nedre. Från Refuge du Goûter är det sedan en enkel snöpromenad på glaciärer upp till den breda toppen av Mont Blanc på 4808 m. Det enda man varnar för är ansträngningarna på hög höjd och klippväggen upp till Refuge du Goûter där det konstant rasar sten över klättrarna.

Alltså en baggis tänkte vi och skippade tåget. I stället tog vi kabinbana från les Houches. Till vår besvikelse var den bara 700 höjdmeter och eftersom den starta nere i dalen på 993 m så klev vi ur redan på 1801 m. “No problems” tänkte vi och följde järnvägsspåret de 2,5 km och 571 höjdmeter till dess ändstation. Det kändes inte riktigt som en baggis men nu var vi i alla fall halvägs upp till vår övernattningsstuga. Efter ytterligare 2,5 km och 795 höjdmeter var vi framme vid Refuge de Rousses. Stugan var full men förväntansfulla alpinister från hela världen. För att hinna hela vägen upp till toppen, så tyckte stugvärderna att vi borde kliva upp i god tid, typ kl. 02. En baggis sa vi. Kvällen bjöd på en hiskligt vacker solnedgång ovanför molntäcket vilket gjorde att vi inte kom i säng fören kl. 22. Ingen annan i stugan verkade ha tagit stugvärderna på ordet eftersom det var ett högljutt festande och skrålande i matsalen fram till midnatt. Då satte snarkningarna i gång i sovsalarna och plötsligt var klockan två efter en otäckt kort natt. Efter en snabb frukost så visade det sig att bara vi och en ensam borkommen tysk skulle ge sig av så här tidigt. Coolt tyckte vi.

I skenet av pannlamporna vandrade vi förväntansfulla tillbaka till leden över den lilla glaciären Tete Roussse, till den plats där vi trodde att vi lämnat leden. Vad vi inte visste var att leden inte bara tar av över glaciären mot vår övernattningsstuga utan även över glaciären mot den branta bergskammen Rouchers Rouges upp till den övre stugan. Eftersom stigarna över glaciären var “osynliga” i pannlampsskenet så letade och letade vi de röda ledmarkeringarna på klipporna på fel sida av glaciären. Plötsligt såg vi en orange markering. Coolt, de har bytit färg efter Refuge de Rousses tänkte vi, och började klättra. Och vi klättra och klättra i mörkret. Ibland såg vi ledmarkeringar, ibland inte. Det blev brantare och brantare och skifferberget mer och mer poröst. Efter ett tag var vi övertygade att vi var på fel väg, men då var vi redan halvägs upp för bergväggen och vi bestämde oss för att fortsätta klättringen, klippkanten såg ju så nära ut. Ficklampsskenet från den ensamma tysken lång under oss hade försvunnit. Vad vi inte visste var att vi var på den vassa bergskammen Arêt Payot som går parallellt med rätta bergskammen Rouchers Rouges, och som är en ganska seriös klätterled i dagsljus. Inte riktigt en baggis för oss i mörkret, men vi fortsatte. Vi provade att gå ut i en brant snöränna för att slippa den porösa klippan som hela tiden lossna och föll ner i avgrunden

under oss, men snön var så tunn att isyxor och stegjärn knappt fick grepp. Efter sex (!!)

timmar var vi uppe vid Refuge du Goûter. Det var nu dagsljus och alla i stugan hade redan dragit vidare mot toppen. Strax efter oss vacklade tysken in, han hade vänt, väntat på dagsljuset och klättrat upp den rätta vägen på 1 1/2 timme. Inte så coolt! Vi tvingade i oss en lite mat - allt smakar äckligt på hög höjd. Vi hade tappat en massa energi under våra mörkerklättring och bara kommit upp 650 höjdmetrar. Vi hade 1000 metrar framför oss på hög höjd.

Efter en timmes vila stapla vi iväg och vi såg lämmeltåget av alpinister högt ovanför oss. Bra tyckte vi, vi slipper trampa upp snön. Resten är bara en snöpromenaden, ingen klättring, en baggis tyckte vi. Vi gick som ett tvåmanna replag, mer som en psykisk säkring än som en reell säkring mot glaciärsprickor som stigen ibland slingrade sig över. Solen sken och varje steg tog musten ur oss. Vi såg tysken vända under oss. Vid lunchtid nådde vi bivackkuren Vallut på 4362 m och vi hade då redan mött en massa folk på väg ner. Bra tänkte vi, inte så trångt på toppen. Bivackkuren var full med utpumpade alpinister på väg ner och vi var lika utpumpade fast vi var på väg upp. Inte så coolt. Det hade blivit tät dimma och stark vind och de nedvändande alpinisterna berättade om orkanbyar på 128 km/h på toppen som blåst omkull folk. Inte så bra tyckte vi och somnade på britsarna.

Efter några timmars koma vaknade vi och vinden hade mojnät. Efter att ha pressat ner lite fransk ost kände vi att de resterande 446 höjdmetrarna skulle bli en baggis. Det vi inte tänkte på var att det var fortfarande var 1,5 km kvar på över 4000 meters höjd. Vi gick och gick, rastade efter varje 5-10 steg, och mötte de sista eftersläntrarna på väg ner som med sina hurtiga tillrop "two hours more" stärkte vårt psyke. I dimman hade vi hoppats att det bara var 50 m kvar.

Till slut snubblade vi över en tjeckisk flagga och en skidstav och då visste vi att vi hade gjort det. Vi stod på Europas tak och såg knappt två meter i dimman. Alla mödorna kändes plötsligt som bortblåsta. Vi var sist upp på toppen för dagen, coolt tyckte vi, fast klockan redan var tre. Nervägen gick som en dans, telemarksåkare som vi är, vi rutscha på storskorna och varje steg tog oss en bra bit utförför berget. Plötsligt var vi tillbaka vid den övre stugan, Refuge du Goûter. Den var nu överfull bl.a. med våra hyttkompisar från kvällen innan och japaner i mängd. Ett 20 tal tält hade rests utanför. Den europeiska industrisemestern hade tydligen börjat. Vi tog nu rätt väg ner för klippväggen, hukade för stenbombardemanget och hälsade på alla japsar på väg upp. Nere såg vi att även vår stuga, Refuge de Rousses, var överfull, och insåg att vi inte hade bokat plats för i kväll. På skoj sa Anders, "vi går hela vägen ner". En baggis sa jag, och så gick vi.

Framme vid järnvägsstationen hade det börjat mörkna, och restaurangen var stängd. Vi lyckades tigga till oss varsin torr macka och lite dryck. Nu var vi ju nästan nere tyckte vi, en baggis kvar, och vi halvsprang ner längs spåret. Klockan var sent och det var beckmörkt när vi nådde övre kabinstationen. Nu är det bara 700 höjdmetrar kvar ner tänkte vi. Det vi inte tänkte på var att kabinbanan var 2,5 km lång fågelvägen, och att stigen bredvid slingrade sig i serpentiner minst tre gånger, och som vi kände det minst tio gånger den sträckan. Så vi gick och gick och gick, fram och tillbaka längs berget i den beckmörka skogen. Batterierna i pannlamporna höll på att ge upp och nu upptäckte vi det underbara franska sättet att skylta upp leder. Vid varje vägskäl så skyltar man mot nya platser ner i dalen. "No problems" tyckte vi i vårt komatillstånd och gick fel.

När vi insett vårt misstag, tänkte vi ta en genväg genom skogen, en baggis i mörkret trodde vi. När vi insett vårt misstag hade vi svårt att hitta ut till stigen igen, inte så coolt. Vi testade att gå under linbanan. Att det inte gick någon stig där brydde vi oss inte om. När vi nådde första bergsbranten insåg vi varför. Bara att klättra tillbaka upp och börja om där vi gick fel. Kännes allt annat än coolt. När vi så exakt 24 timmar efter vår tidiga morgonstart nådde byn, kunde vi summera 1 641 m upp och 3 815 m ner på 20 km under en och samma dag. Nästan en baggis tyckte vi. Inte så coolt tyckte våra ömma och skavda fötter. I alla fall ett personligt nytt rekord i höjdmetrar!

Slut på drömmar? Inte, Europas högsta berg, Elbrus lockar, liksom Pik Kommunism, Mont MacKinley och varför inte Kilimanjaro på skidor? Även Anders har börjat drömma om nya höga berg! Coolt tycker vi!

P.S. Veckan efter trillade 14 personer ned från vår led på Mont Blanc, inte så coolt tycker vi. D.S.

Bildtext. Bilderna bör presenteras i nedanstående ordning:

Foto 3: Anders njuter av kvällsljuset vid Refuge de Rousses på 3167 m.

Foto 4: En trött Anders efter sex timmars mörkerklättring på den vassa bergskammen Arêt Payot och vi har inte ens nått den övre stugan Refuge du Goûter.

Foto 1: Med förnyade krafter lämar vi Refuge du Goûter på snökammen långt bakom Anders.

Foto 2: Tunga staplande steg uppe på Dome du Goûter, men Anders ser trots allt fall nöjd ut.

Foto 5: Hansi i den täta dimman på toppen av Mont Blanc 4808m

Samtliga foto av Hansi Gelter.